

Vær våken

Vær våken når fakturasvindlere, telefonselgere og kataloghaier prøver seg!

NTFs sekretariat får jevnlig henvendelser fra tannleger som oppgir at de mottar fakturaer for tjenester de ikke har bestilt eller ikke forstod at var en bestilling de måtte betale for.

Fakturasvindler skjer i forskjellige former. Firmaet kan få en falsk faktura på ting eller tjenester som verken er bestilt eller levert – eller det kan være tilbud skrevet på fakturablankett som ved en feil blir betalt. Fakturasvindlerne sender ofte ut falske fakturaer i ferietiden, som de håper at mottaker og ferievikarer betaler uten å sjekke fakturaen nærmere. For disse tilfellene gjelder det å ha rutiner som gjør at man sikrer seg best mulig.

Kataloghaier er firmaer som har som forretningsidé å lure næringsdrivende til å betale for oppføring i ulike registre. Foretaksportalen Norge, Norsk Internett Register, European City Guide og Europeisk Medisinsk Katalog er noen av disse. Tilbud om oppføringer i kataloger kan også komme fra telefonselgere. Telefonselgere er pågående og tolker et «tja» som et ja – be alltid om at de sender deg et skriftlig tilbud.

Ofte mottar næringsdrivende i disse tilfellene et oversendelsesbrev der man får et inntrykk av at det dreier seg om en gratis oppdatering av eksisterende opplysninger i et register. Det oppfordres i følgebrevet sterkt til at man undersøker det vedlagte skjemaet grundig og at det er viktig å holde opplysningene oppdatert. Det som ikke sies

klart er at ved å oppdatere og under-skrive binder man seg til en avtale som vil koste penger. Skjemaet som følger med er også svært uklart med hensyn til hvilke opplysninger som er en vederlagsfri oppdatering og hva som vil være en betalingstjeneste. Selv om teksten er uklar fremgår det oftest med liten skrift at man binder seg til en betalingstjeneste, ofte en avtale over tre år som kan koste over 1 000 Euro per år, og som må sies opp for ikke å fortsette.

Det at teksten og skjemaet er utformet slik at det er egnet til å villed og lure en inn i en avtale vil være et argument for at det ikke foreligger et forpliktende avtaleforhold. Det er imidlertid viktig å være klar over at det stilles større krav til aktsomhet fra en næringsdrivende tannlege enn til en forbruker. Det er vanskelig å hevde med sikkerhet at man på dette grunnlaget kan si seg ubundet av avtalen. Oftest tas det i skjemaet også det forbehold at det er et annet land som er rettverneting for eventuelle rettslige prøvinger av konflikter som følger av uenighet. Det kan bety at det for eksempel vil være portugisisk rett som legges til grunn ved vurderingen av avtalens innhold og gyldighet og at søksmål må anlegges der.

Dersom man kommer i en slik situasjon at man har skrevet under og da kan være bundet av en avtale bør avtalen sies opp skriftlig. Det bør da tas forbehold om at oppsigelsen ikke innebærer en aksept av at det faktisk foreligger en avtale.

Dersom en mottar inkassovarsel er det svært viktig at inkassoselskapet straks meddeles at kravet er bestridt og

omtvistet. Dette skal hindre at kravet drives inn som ordinær inkasso. Eventuell inndrivning av kravet vil da måtte bringes inn for domstolene som i første instans normalt vil være forliksrådet.

Det kan videre være grunnlag for straff som følge av bedrageri dersom noen har påført bedriften et tap ved å villed. Saken kan på dette grunnlaget også politianmeldes.

Man kan velge å betale det omtvistede beløpet fullt ut, forsøke å inngå en avtale om delvis oppgjør mot at ytterligere krav fratrukes eller avvise ethvert krav fra leverandør. Da disse firmaene har en svært tvilsom forretningsstrategi og opptrer i et juridisk grenseland er det fristende å anbefale at man avvise ethvert krav. Det er da viktig å være klar over at det er en risiko for at kravet blir forfulgt rettslig og at dette kan medføre økte kostnader. Mange av disse selskapene forfølger sine krav til et visst punkt men går ikke til rettslige skritt.

Omkostningene ved forliksrådsbehandling, advokathjelp, tapt arbeidsfortjeneste og andre kostnader for å stanse tvangsinn drivelse kan overstige beløpet som kreves. På den annen side vil en hel eller delvis betaling av kravet bidra til at disse firmaene fortsetter virksomheten sin.

Det beste man kan gjøre er å ha et svært bevisst forhold til dette. Det er de færreste som søker opp slike kataloger for å finne frem til en tannlege og refleksjonen må være at slike forespørsler avvises og mottatte tilbud havner i papirkurven.

*Dag Kielland Nilsen
Advokat i NTF*